

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 172. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074491728/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Teatret, fordi dette stadigt nødtes til at opføre dem, fordi den offentlige Mening tvang Teatret til deres Bevaring. De blev det kgl. Teaters eneste virkelige Repertoire, uafhængigt af ministerielle Forgodtbeholdninger og Reaktionen vekslede Luner.

Théâtre-Français ejer et Repertoire af videre Omfang. Ikke Molière alene, skønt han er den ypperste, ogsaa Corneille, Racine, Marivaux, Regnard hører til det tvungne Repertoire, det som Statsteatret pligter at opføre. Dets Skuespillere modtager en saadan Undervisning, at Teatret med Lethed kan opføre ethvert Stykke af Molière med den korteste Tidsfrist. Maaske spilles en eller anden Komædie af Molière kun én Gang i en Sæson, men den kan altid sættes op med et Par Repetitionsprøver, og hvis Teatrets første Kunstnerække ikke anvendes, kan man lade anden og tredje Linje rykke frem. Det er bekendt, at tre forskellige Herrer (Damer) uden Varsel kan udføre samme Rolle hos Molière, saasnart Stykket sættes paa Plakaten — og udføre Rollen efter den traditionelle Spillemaade.

Vi har kun den ene Holberg, hvis Komædier jo desværre ikke maaler sig med Molières hverken i Poesi, i aandelig Betydning eller i teknisk Fuldkommenhed. Hvor underligt, at hin Gøgler — thi andet var Molière da ikke: omrejsende Aktør og sorgløs Bearbejder — skulde overgaa den lærde

ULYSSES V. ITHACIA OG DEN STUNDESLØSE. 173

og kloge Mand, der ikke strøede sine Dage for de fire Vinde og som af Naturen havde modtaget et kosteligt Talent, der styrkedes gennem Læsning og Rejser! Vist er det, at den Skala af menneskelige Følelser, der klunger hos Molière, fra Lystighed til Fortvivlelse, fra Sværmeri til Menneskeforagt, finder intet Sidestykke hos Holberg, der ensformigt behandlede smaa Daarskaber og kun enkeltsteds i *Erasmus Montanus* og *Jeppe paa Bjerget* hævdede sig til den store Konflikt eller den gennemførte Karakterskildring. Men skønt Holberg levede i det lille Land og ikke kunde midtsamle sit Geni i Komadieskrivning alene, fordi han maatte opdyrke mangt et goldt Omraade, var og blev han dog den eneste Dramatiker, om hvem der samlede sig en Overlevering, en Forstaaelse af hans Værk, der trods skiftende Smag og trods Skuespillernes vekslende Personlighed bevarede som Regel. De Holbergske Komediens Betydning nu for vort Teater bestaar i, at de *skal* opføres, og at der ved Teatret og i Publikum findes en Fællesopfattelse, hvorefter de kun tør opføres ud fra en stærk Respekt for Opgaven.

Det kgl. Teater genoptog af Holberg i Sæsonen 1892—93 følgende to Stykker:

Ulysses v. Ithacia 9 Gange.

Den Stundesløse 7 Gange.